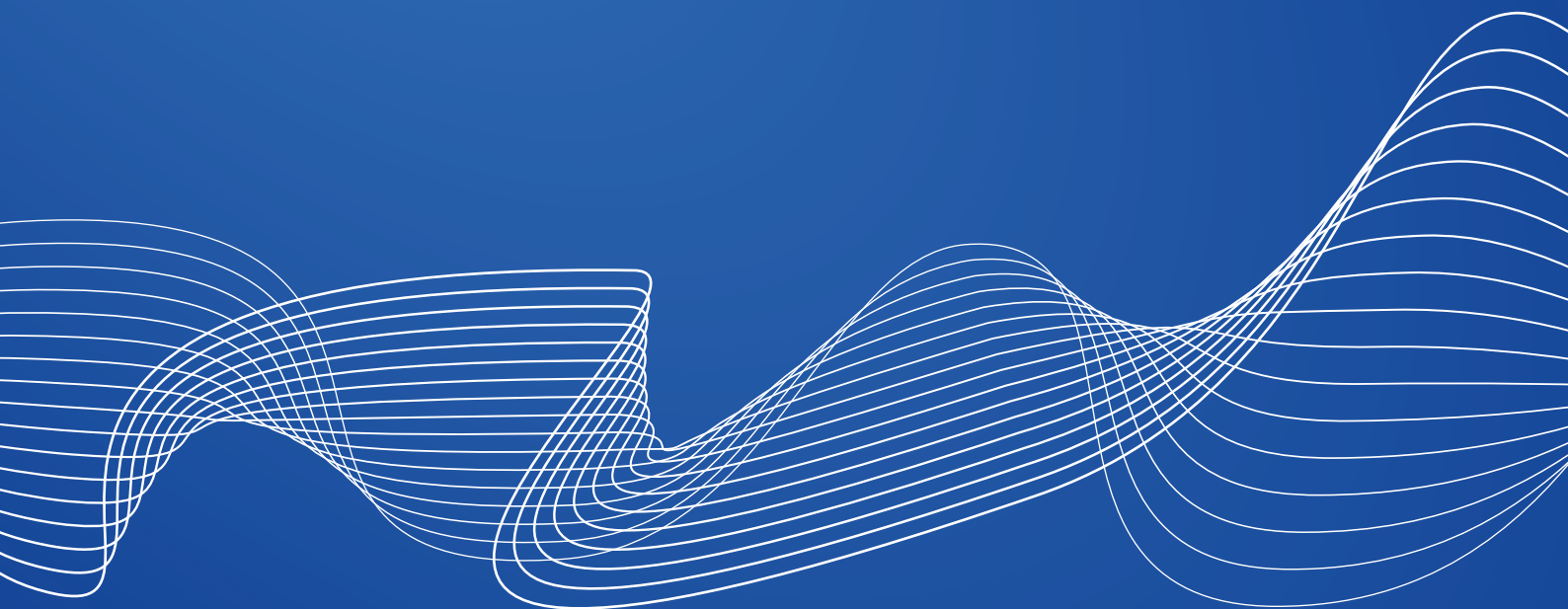
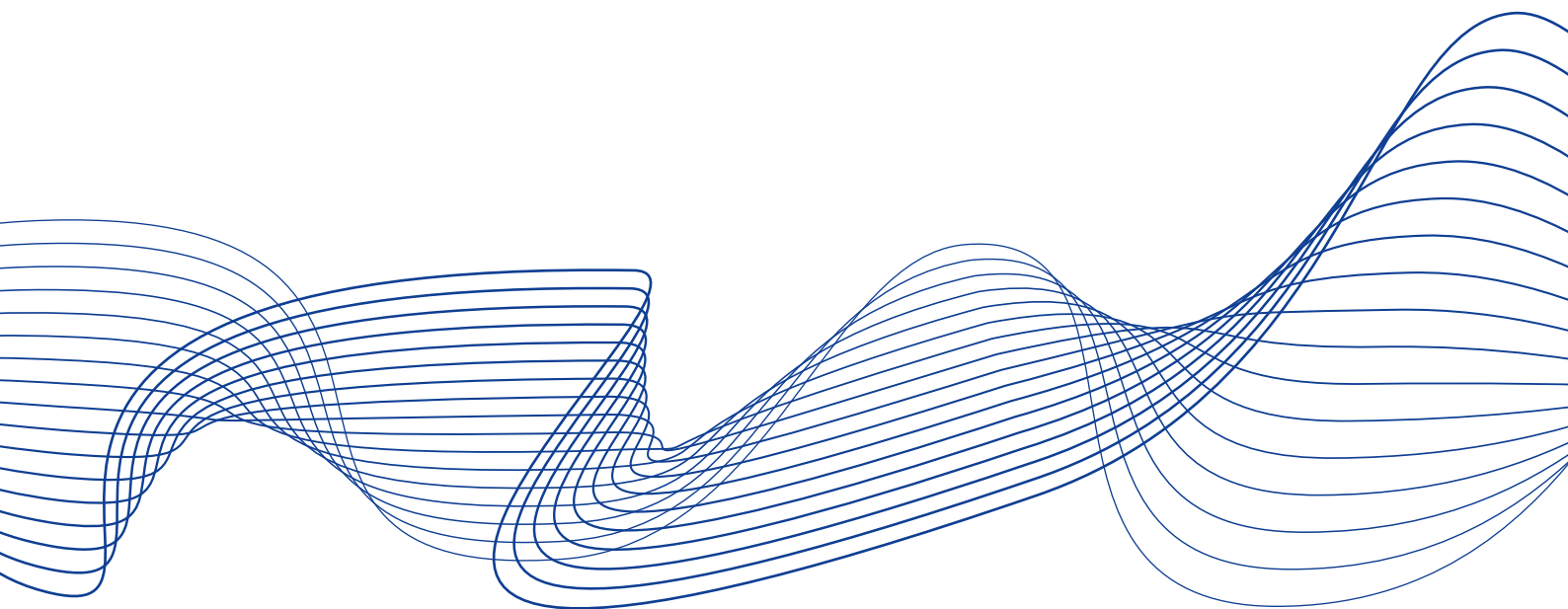

Výročná správa
2011

ESRB
Európsky výbor pre systémové riziká
Európsky systém finančného dohľadu

Výročná správa
2011

ESRB

Európsky výbor pre systémové riziká

Európsky systém finančného dohľadu

Obsah

Úvodné slovo	4
Zhrnutie	5

Úvodné slovo

*Mario Draghi
predseda Európskeho
výboru pre systémové riziká*

S potešením vám predkladám prvú výročnú správu Európskeho výboru pre systémové riziká (European Systemic Risk Board – ESRB), ktorý bol zriadený v decembri 2010 ako nezávislý orgán Európskej únie (EÚ) zodpovedný za makroprudenciálny dohľad nad jej finančným systémom.

Počas prvého roka svojej existencie čelil výbor ESRB mimoriadne náročnému ekonomickému a finančnému prostrediu. Vzhľadom na potrebu začať sa zaoberať mnohými systémovými rizikami, ktoré z tejto situácie vyplynuli, bolo potrebné uviesť výbor do prevádzky čo najrýchlejšie. Počas väčšiny prvého roka stál na čele ESRB Jean-Claude Trichet, ktorému by som sa pri tejto príležitosti rád poďakoval.

Od začiatku roka 2011 ESRB pravidelne hodnotil systémové riziká ohrozujúce finančný systém EÚ. V tomto smere bola kľúčovou otázkou vzájomného pôsobenia medzi úverovou schopnosťou európskych štátov, rastúcimi ťažkosťami bánk pri získavaní finančných zdrojov a spomaľujúcim sa hospodárskym rastom. ESRB okrem toho prijal tri verejné odporúčania, a to v súvislosti s i) poskytovaním úverov v cudzích menách, ii) financovaním úverových inštitúcií v amerických dolároch a iii) makroprudenciálnym mandátom vnútroštátnych orgánov. V súčasnosti ESRB pracuje na vytvorení príslušného mechanizmu naväzných opatrení v súlade so zásadou „konaj alebo vysvetli“. V priebehu roka ESRB v rámci budovania základov makroprudenciálnej politiky v EÚ tiež preveroval makroprudenciálne aspekty pripravovaných právnych predpisov EÚ, predovšetkým v otázke požiadaviek na kapitálové vybavenie bánk a trhovej infraštruktúry, a svoje stanoviská k makroprudenciálnym otázkam predkladal legislatívnym orgánom EÚ.

Táto správa bola vypracovaná v súlade s článkom 19 nariadenia o ESRB¹, ktoré stanovuje, že „aspoň raz ročne a v prípade rozsiahlych finančných otrasov aj častejšie je predseda ESRB pozvaný na ročné vypočutie v Európskom parlamente v súvislosti so zverejnením výročnej správy ESRB Európskemu parlamentu a Rade“. Bude mi ctou predniesť túto prvú výročnú správu Výboru Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové záležitosti v rámci verejného vypočutia, ktoré sa uskutoční 31. mája 2012.

Frankfurt nad Mohanom máj 2012

A handwritten signature of Mario Draghi in blue ink. The signature is written in a cursive, flowing style and reads 'Mario Draghi'.

Mario Draghi
predseda ESRB

¹ Nariadenie (EÚ) č. 1092/2010 Európskeho parlamentu a Rady z 24. novembra 2010 o makroprudenciálnom dohlade Európskej únie nad finančným systémom a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká.

Zhrnutie

Toto je prvá výročná správa Európskeho výboru pre systémové riziká (European Systemic Risk Board – ESRB). Bola vypracovaná v súlade s nariadením o ESRB². Správa má nasledujúcu štruktúru: časť 1 uvádza prehľad úloh a fungovania výboru ESRB, časť 2 opisuje činnosti, ktoré ESRB vykonáva od svojho založenia v decembri 2010, a časť 3 informuje o viacerých záležitostiach, ktorými sa výbor ESRB zaoberal počas sledovaného obdobia.

Prvá časť sa začína prehľadom hlavných krokov postupu založenia výboru ESRB, ktorý bol zavŕšený v decembri 2010, keď vstúpilo do platnosti nariadenie o ESRB. Nasleduje popis hlavných úloh ESRB ako nezávislého orgánu Európskej únie (EÚ) zodpovedného za makroprudenciálny dohľad nad finančným systémom EÚ. Patrí medzi ne analýza rizík, vydávanie varovaní a odporúčaní (verejných alebo dôverných) a monitorovanie ich dodržiavania. Táto časť tiež opisuje inštitucionálny rámec ESRB, ktorý zahŕňa generálnu radu, riadiaci výbor, poradný výbor pre vedecké otázky (Advisory Scientific Committee – ASC) a poradný výbor pre technické otázky (Advisory Technical Committee – ATC). Implementácia inštitucionálneho rámca prebehla v krátkom čase na základe viacerých rozhodnutí prijatých na začiatku roka 2011.

Druhá časť obsahuje prehľad činností ESRB v oblasti identifikácie a hodnotenia rizík ohrozujúcich finančný systém EÚ. V rámci tejto úlohy generálna rada pravidelne diskutuje o systémových rizikách a uskutočňuje podrobné analýzy zraniteľných miest v rámci finančného systému. Využíva pritom pravidelné vstupy Európskej centrálnej banky (ECB), troch európskych orgánov dohľadu (European Supervisory Authorities – ESA), Európskej komisie a výborov ASC a ATC. V roku 2011 sa ESRB zaoberal rizikami vyplývajúcimi zo systémovej povahy krízy, ale aj špecifickejšími rizikami, v súvislosti s ktorými boli v mnohých prípadoch vydané varovania alebo odporúčania. V tejto časti sa tiež opisuje spôsob, akým ESRB v roku 2011 prispel k vytvoreniu stabilných makroprudenciálnych rámcov na úrovni EÚ i jednotlivých krajín. Súčasťou tejto úlohy bolo stanovenie základných zásad, ktorými sa majú riadiť mandáty vnútroštátnych orgánov makroprudenciálneho dohľadu, ako aj poskytnutie stanovísk k makroprudenciálnym aspektom vybraných častí návrhov právnych predpisov EÚ, ktoré majú svojím rozsahom pôsobenia veľký vplyv na makroprudenciálny dohľad v najbližšom období. Patril medzi ne predovšetkým návrh smernice a nariadenia o kapitálových požiadavkách pre úverové inštitúcie (CRD a CRR) a návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (EMIR). Vo svojich vyhláseniach ESRB zdôrazňoval dôležitosť toho, aby mali kompetentné vnútroštátne orgány v rámci riešenia systémových rizík k dispozícii adekvátne prostriedky a flexibilitu. Jedným zo špecifických aspektov smernice CRD a nariadenia CRR, ktorými sa ESRB zaoberal, bolo zavedenie proticyklickej kapitálovej rezervy v rámci dohody Bazilej III. Druhá časť napokon informuje o práci ESRB v rámci základných analýz makroprudenciálneho dohľadu a vývoja analytických nástrojov s cieľom doplniť chýbajúce údaje týkajúce sa faktorov, ktoré môžu súvisieť s hromadením systémových rizík (napr. tieňový bankový sektor a vzájomná prepojenosť a výskyt nových systémových aktérov).

² Článok 19 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010 Európskeho parlamentu a Rady z 24. novembra 2010 o makroprudenciálnom dohľade Európskej únie nad finančným systémom a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká, ktorý stanovuje, že „aspoň raz ročne a v prípade rozsiahlych finančných otrasov aj častejšie je predseda ESRB pozvaný na ročné vypočutie v Európskom parlamente v súvislosti so zverejnením výročnej správy ESRB Európskemu parlamentu a Rade“.

Tretia časť má za cieľ zlepšiť informovanosť verejnosti o makroprudenciálnom dohľade a prináša zrozumiteľný prehľad rôznych otázok, ktorými sa ESRB v roku 2011 zaoberal. Ide predovšetkým o makroprudenciálny mandát vnútroštátnych orgánov, poskytovanie úverov v cudzej mene, financovanie v amerických dolároch a „retailizáciu“ komplexných finančných produktov, t. j. sprístupnenie (zo strany finančných inštitúcií) komplexných finančných produktov, ako napríklad štruktúrovaných produktov a niektorých komplexných produktov obchodovaných na burze, retailovým investorom.

Pokiaľ ide o makroprudenciálny mandát vnútroštátnych orgánov, výsledkom práce ESRB bolo prijatie verejného odporúčania so súborom „základných zásad“ stanovovania vnútroštátnych makroprudenciálnych mandátov. V súvislosti s otázkou poskytovania úverov v cudzej mene ESRB dospel k záveru, že nadmerné poskytovanie úverov v cudzej mene môže v dotknutých krajinách vyvolať systémové dôsledky a môže mať potenciál cezhraničnej kontaminácie. Rozhodol preto o vydaní verejného odporúčania, na základe ktorého mali príslušné orgány prijať nápravné opatrenia. V prípade financovania v amerických dolároch ESRB uznal potrebu prijať kroky s cieľom zabrániť v strednodobom horizonte opätovnému vzniku problémov s financovaním bánk EÚ v amerických dolároch, k akým došlo počas krízy, a kompetentným orgánom vydal príslušné odporúčania. Čo sa týka „retailizácie“ komplexných finančných produktov, ESRB dospel k záveru, že je potrebné sa ďalej zaoberať najmä rizikom postupného zániku retailizácie ako zdroja financovania konkrétnych bánk. Touto otázkou sa zároveň podrobnejšie zaoberá nedávno zriadená skupina odborníkov na financovanie bánk.

© Európsky výbor pre systémové riziká

Adresa

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt nad Mohanom
Nemecko

Telefón

+49 69 1344 0

Internetová stránka

<http://www.esrb.europa.eu>

Fax

+49 69 1344 6000

Všetky práva vyhradené.

Kopírovanie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené pod podmienkou uvedenia zdroja.

Dňom uzávierky údajov uvedených v tejto správe bol 15. apríl 2012.

Tento dokument obsahuje slovenský preklad úvodného slova a zhrnutia výročnej správy ESRB za rok 2011. Viac informácií nájdete v úplnej anglickej verzii na adrese www.esrb.europa.eu.

ISSN 1977-5253 (online verzia)

